

Riktlinjer för Skatteverket som borgenär

1. Syfte

Syftet med riktlinjerna är att lägga grunden för ett enhetligt förhållningssätt hos Skatteverkets medarbetare så att medborgarna känner förtroende för verksamheten.

Skatteverket har i uppdrag att skatte- och avgiftsintäkter ska säkerställas rättssäkert och på ett för samhället ekonomiskt effektivt sätt. Det ska vara enkelt för medborgare och företag att betala.

Effekterna av Skatteverkets skattebetalnings- och borgenärsarbete blir att:

- medborgare och företag hör av sig i ett tidigt skede
- preliminär skatt så nära som möjligt överensstämmer med slutlig skatt
- fastställda belopp blir betalda i sin helhet och inom utsatt tid
- förhindra fortsatt skulduppbyggnad
- vi underlättar för medborgare och företag att betala sina skulder

2. Vårt åtagande

Skatteverket åtar sig att:

- i all sin verksamhet ha ett borgenärsperspektiv, där medborgare och företag möter *ett* Skatteverk oavsett organisatorisk tillhörighet för medarbetarna eller arbetsuppgiften
- alla medborgare och företag behandlas lika och att vi är sakliga i våra kontakter
- samverka med Kronofogden (KFM) och debiterande myndigheter så att medborgare och företag får samma budskap och när det är möjligt bara hanteras av en myndighet i taget när det gäller borgenärsfrågor

3. Vårt förhållningssätt

Borgenärstänkandet ska ingå som ett naturligt led i all verksamhet och syftar till att få betalt för fastställda fordringar. Alla medarbetare har ett ansvar att identifiera och se till att rätt åtgärder vidtas för de skattebetalare som inte kan eller inte vill

2 Bilaga 1

betala. Tillsammans arbetar vi aktivt för helhetslösningar som leder till skuldavveckling. Det innebär också att vi som företrädare för staten tar hänsyn till förväntat betalningsresultat, processekonomi och allmänprevention. Vid en avvägning bedömer vi tveksamheter positivt ur medborgaren och företagets synvinkel.

Vi identifierar och arbetar tidigt med gäldenär som inte kan, eller inte vill betala. Medborgare och företag ska veta eller få information om när och hur betalning ska ske. Därigenom kan vi fokusera på risken för att någon *får* betalningsproblem i stället för att agera efteråt *när* betalningsproblemen uppstått.

Skatteverket kännetecknas av att vi agerar snabbt och professionellt. Vi behandlar medborgare och företag med respekt. Våra medarbetare har ett serviceinriktat förhållnings-sätt som öppnar för en bra dialog mellan Skatteverket och de som vill ha vår hjälp. Vi agerar kraftfullt gentemot de medborgare och företag som inte vill göra rätt för sig.

Skatteverket kännetecknas av god samverkan med andra aktörer när en medborgare eller ett företag har skulder till staten.

Genom vårt arbete visar vi att vi strävar efter att uppfylla vår vision ”ett samhälle där alla vill göra rätt för sig”.

4. Kontantbetalning

Skatteverket tar inte emot kontanter för egna skatter och avgifter eller för fordringar hos de övriga debiterande myndigheterna.

5. Åtgärder

5.1 Preliminär skatt

Vi ska under inkomståret utreda om de som driver näringsverksamhet betalar rätt preliminär skatt. Det ska vi göra redan när en begäran om ändrad beräkning av F-skatt eller en preliminär självdeklaration lämnas till Skatteverket och innan vi fattar ett beslut i ärendet.

5.2 Anstånd vid tillfälliga betalningsproblem

När det gäller att bedöma om betalningsanstånd ska beviljas eller inte vid tillfälliga betalningsproblem, är det den skattskyldiges förmåga att efter en kortare tids anstånd kunna fullgöra sin betalningsskyldighet som är av avgörande betydelse. Vi ska överväga att dela upp ett medgivet anståndsbelopp på flera förfallodagar (delanstånd).

För att Skatteverket ska kunna utreda betalningsförmågan är det viktigt att ansökan kommer in i nära anslutning till förfallodagen. Vi måste därför vara tydliga med detta budskap.

5.3 Återkallelse av F-skatt

En situation där vi kan ifrågasätta en skattebetalares F-skatt bör i första hand ses som ett tillfälle för Skatteverket att etablera en kontakt med skattebetalaren för att diskutera hur bristerna har uppkommit och hur de kan avhjälpas. Fokus bör således initialt ligga på att se om bristerna kan avhjälpas och inte på återkallelsen. Viljan att göra rätt för sig bör således bedömas och vägas in innan beslut om återkallelse görs.

Har Skatteverket en *pågående dialog* med en skattebetalare som har varit försumlig vid minst tre tillfällen ska vi avvakta resultatet av dialogen innan återkallelsen görs även om det innebär ytterligare en försummelse från skattebetalaren.

5.4 Konkurs

Ansökan

Vi avgör utifrån en bedömning av processekonomi och allmänprevention om konkursansökan ska ges in. I första hand är det följande syften som ska beaktas:

- att en konkurs förhindrar gäldenären att fortsätta sin skuld-sättning
- att en konkurs kan förväntas förhindra ekonomisk brottslighet
- att staten troligen kommer att få utdelning i konkursen trots att tidigare borgenärsåtgärder inte har lett till betalning

I normalfallet finns det ingen anledning att ansöka om konkurs gentemot privatpersoner som inte bedriver näringsverksamhet.

Bevakning

Vi ska bevaka följande konkurser mer omsorgsfullt:

- konkurser där staten väntas få utdelning
- konkurser i vilka transaktioner har förekommit som kan bli föremål för återvinning o.d. som påverkar statens rätt till utdelning
- konkurser i vilka det finns anledning att misstänka att ekonomisk brottslighet kan ha förekommit och som påverkar statens fiskala intressen.

5.5 Personligt betalningsansvar

Ett aktivt borgenärsarbete innebär att vi även utreder frågan om personligt betalningsansvar för företag och juridiska personer som fortsätter att bedriva verksamhet trots obetalda skatter.

5.6 Ackord

Grunden för att vi ska medverka till en uppgörelse är att det finns ett förtroende för gäldenären och för dennes möjligheter att lösa sina betalningsproblem.

Underhandsackord

Underhandsackord ska tillhöra ovanligheterna i Skatteverkets uppgörelser med gäldenär. Vi ska inte godta en ackordsuppgörelse som ger annan oprioriterad borgenär större utdelning än staten. Som huvudregel kräver vi att samtliga oprioriterade borgenärer deltar i ackordet.

Det ska finnas en uppgörelse om hur eventuell personlig betalningsskyldighet ska hanteras eller betalas av annan innan ett erbjudande om ackord antas.

Offentligt ackord

Skatteverket har som oprioriterad borgenär i ett offentligt ackord normalt inte anledning att ifrågasätta rekonstruktörens bedömning att ackordet är till ekonomisk fördel för staten liksom för övriga borgenärer. Vår utredning ska inriktas på omständigheter som kan påverka olämplighetsbedömningen.

Om vi säger nej till ackordserbjudandet, men blir överröstade av övriga borgenärer, ska vi informera om Skatteverkets inställning i frågan om personligt betalningsansvar.

5.7 Företagsrekonstruktion

Vi är positivt inställda till rekonstruktioner och ska underlätta för livskraftiga företag att hitta konstruktiva lösningar på sina betalningsproblem. Vi ska skapa ett gott samarbete med företag och rekonstruktörer så tidigt som möjligt.

Skatteverket ska omgående och fortlöpande följa rekonstruktörens arbete och pröva att syftet med rekonstruktionen uppnås. I första hand bör vi genom diskussioner med företaget och rekonstruktören nå en samsyn om att rekonstruktionen bör fortgå eller upphöra och om konsekvenserna av detta. Vi ska tidigt utreda om det finns förutsättningar för personligt

betalningsansvar och informera om statens inställning i den frågan.

5.8 Internationellt

Vi ska i den utsträckning som det är möjligt och kostnads-effektivt utverka betalning av gäldenärer som befinner sig utanför Sverige.

När betalning uteblir ska Skatteverket som borgenär medverka till att den behöriga myndigheten, normalt KFM, får ett fullgott underlag för att begära handräckning enligt EU:s indrivningsdirektiv eller andra avtal.

Skatteverket har samma rättigheter som andra borgenärer att begära att ett insolvensförfarande ska inledas i en medlemsstat och vi ska aktivt bevaka våra fordringar när insolvensförfaranden har inletts av annan i andra medlemsstater. Vårt agerande som borgenär ska i princip inte påverkas av om en gäldenär har sitt säte i Sverige eller i annat land.

Ansökan om preskriptionsförlängning bör alltid komma ifråga när det gäller större fordringar och då det finns skäl att förvänta sig att möjligheterna till fortsatt verkställighet kommer att medföra influtna medel till Skatteverket. I särskilda fall kan det även vara viktigt att av enbart allmänpreventiva skäl ansöka om förlängning.

5.9 Samverkan med KFM och övriga debiterande myndigheter

Vi utövar vår borgenärsroll i nära samarbete med KFM samt ser till att information i behövlig omfattning hämtas in från och lämnas till övriga debiterande myndigheter.

I vad mån andra debiterande myndigheter ska tillfrågas om förekomsten av icke restförda fordringar får avgöras från fall till fall, beroende på vilken borgenärsåtgärd som är aktuell.